

Unitat Docent De Cirurgia Toràcica

Itinerari Formatiu

ITINERARI FORMATIU DE CIRURGIA TORÀCICA

Coordinadora: Dra. Mònica Rodríguez Carballeira (Cap d'estudis)

Autors:

Dra. Mireia Serra (tutora de residents de la unitat docent)

Dr. José Belda (cap del servei)

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data d'elaboració: Octubre 2009

Data d'aprovació pel Comitè de Docència: 05/11/2009

Data d'aprovació pel Comitè Executiu Assistencial: 15/10/2014

Número de revisió: 3ª edició, 28/01/2016

Índex

1. Introducció	4
2. Definició	4
3. Objectiu de l'itinerari formatiu	4
4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu	5
4.1. Serveis implicats del propi centre	5
4.2. Rotacions externes en altres centres	5
4.3. Unitats específiques	5
5. Rotacions de primer any	6
6. Rotacions de segon any.....	9
7. Rotacions de tercer any.....	11
8. Rotacions de quart any	12
9. Rotacions de cinquè any	14
10. Pla de l'itinerari formatiu	16
11. Cursos, sessions i activitat investigadora	16
12. Altres	19

1. Introducció

D'acord amb l'article 11.2 del Reial decret 183/2008, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en ciències de la salut i es desenvolupen determinats aspectes de sistema de formació sanitària especialitzada, els comitès de docència han d'aprovar els itineraris formatius que elaboraran els tutors de residents de cada unitat docent.

2. Definició

L'**Itinerari formatiu** és un manual informatiu sobre la formació especialitzada en una determinada unitat docent del nostre centre, on es descriuen les competències que ha d'adquirir el resident al llarg de la seva formació i el grau de supervisió que tindrà.

Aquesta informació es complementa amb la **guia de cada servei**, on s'expliquen l'organització de cada unitat docent i la seva activitat, i amb la **Guia d'acollida del nou resident**, comuna a tots els residents de l'HUMT, on s'indiquen el pla de formació comuna, l'organització de les estructures docents i els mecanismes avaluadors.

3. Objectiu de l'itinerari formatiu

L'objectiu primordial de l'itinerari formatiu és descriure l'adaptació, d'acord amb les característiques pròpies de cada unitat docent, del programa de formació de l'especialitat dissenyat per la Comissió Nacional. S'hi detallen els objectius i el grau de supervisió de cada rotació i/o any de residència, i a partir d'aquí s'elaboren els plans individuals de formació de cada resident. Per tant, aquest itinerari ha de ser adaptable a la capacitat docent reconeguda de la unitat docent.

Els plans individuals de formació de cada resident tenen com a objectiu que els residents disposin d'una guia docent personalitzada, on es detalla quines rotacions ha de fer al llarg de la seva residència.

4. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu

Són tots aquells serveis i unitats que, independentment de la seva titularitat, es consideren necessaris per impartir la formació especialitzada, d'acord amb el que estableix el programa oficial.

4.1. Serveis implicats del propi centre

	Servei	Tutor
Obligatori	Cirurgia General	Dra. Maribel García Dr. Joaquín Rodríguez Santiago
	Pneumologia	Dr. Lluís Esteban
	Cirurgia Vascular	Dr. Josep Royo
	Medicina Intensiva	Dr. Enrique Piacentini
Opcionals	Anatomia Patològica	Dra. Pilar Forcada
	Radiologia	Dra. Lydia Canales Dra. Cristina Corbella

4.2. Rotacions externes en altres centres

Servei	Hospital	Cap
Cirurgia Cardíaca	Hospital de Sant Pau	Dr. José Montiel

4.3. Unitats específiques

Rotació	Centre	Tutor
Trasplantament de pulmó	Hospital Vall d'Hebron	Dr. Jauregui

5. Rotacions de primer any

ROTACIÓ: CIRURGIA TORÀTICA

Durada: 1 mes

Facultativa responsable: Dra. Mireia Serra

Objectius competencials

- Iniciar-se en el coneixement de l'especialitat. Prendre contacte amb el món laboral, l'especialitat, l'hospital i els metges del Servei de Cirurgia Toràtica.
- Adquirir els coneixements bàsics informàtics necessaris per sol·licitar exploracions, poder veure-les i poder fer ingressos i altes.
- Iniciar-se en el coneixement de les patologies més habituals i el seu tractament.
- Conèixer el funcionament del quiròfan.
- Habilitats bàsiques:
  - Iniciar-se en la realització d'històries clíniques i en la interpretació de les exploracions complementàries.
  - Adquirir els coneixements bàsics per col·locar drenatges pleurals i conèixer-ne el funcionament i el maneig.
  - Aprendre a retirar drenatges pleurals.
  - Assistir al quiròfan com a segon ajudant de cirurgies senzilles.
  - Iniciar-se en la interpretació de les exploracions fetes en el seguiment del postoperatori dels pacients.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei de Cirurgia Toràtica, passa visita als malalts intervinguts i assisteix al quiròfan com a espectador o ajudant de les diverses cirurgies que s'hi fan.
- La seva activitat és tutoritzada per un resident i pels diversos adjunts del servei.
- Acudeix a Urgències acompanyant un resident o un adjunt per familiaritzar-se amb la patologia urgent i iniciar-se en la col·locació i maneig dels drenatges pleurals.
- Assisteix a les sessions clinicoradiològiques de cada matí, on es valora l'evolució clínica i radiològica dels pacients ingressats al servei i es discuteix sobre l'actitud terapèutica que cal seguir.
- Assisteix al comitè de càncer de pulmó per iniciar-se en el coneixement de les exploracions diagnòstiques, els estudis d'operabilitat i el maneig terapèutic dels pacients amb carcinoma broncogènic.

ROTACIÓ: CIRURGIA GENERAL**Durada:** 6 mesos**Facultatius responsables:** Dra. Maribel García, Dra. Noelia Pérez**Objectius competencials**

- Iniciar-se en el coneixement de l'especialitat.
- Conèixer el maneig preoperatori dels pacients quirúrgics.
- Aprofundir en la realització d'històries clíniques i altes hospitalàries.
- Adquirir els coneixements bàsics necessaris per integrar-se a les guàrdies de Cirurgia General.
- Familiaritzar-se amb diverses incisions quirúrgiques, sutures, etc.
- Conèixer el tractament de les ferides quirúrgiques i les seves complicacions.
- Habilitats bàsiques:
  - Col·locar catèters venosos perifèrics i centrals.
  - Col·locar sondes nasogàstriques, vesicals, etc.
  - Suturar ferides.
  - Desbridar abscessos.
  - Assistir al quiròfan com a espectador o com a primer o segon ajudant en cirurgies electives o urgents.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei de Cirurgia General com un resident més i s'implica en tota l'activitat assistencial (passar visita als pacients, activitat quirúrgica, assistència a consultes externes). Inicialment la seva tasca és com a espectador i posteriorment va adquirint responsabilitats (essent sempre supervisat).
- La seva activitat és tutoritzada per un resident o un metge adjunt del servei.
- Entra a formar part dels metges de guàrdia de Cirurgia General. Aquesta activitat no només la durà a terme durant la seva rotació sinó que la mantindrà fins que s'incorpori a les guàrdies de Cirurgia Toràctica durant la segona meitat de R2.
- Assisteix a les sessions clíniques i totes les activitats docents que es facin al servei.

ROTACIÓ: PNEUMOLOGIA**Durada:** 3 mesos**Facultatiu responsable:** Dr. Lluís Esteban, Dra. Lozano**Objectius competencials**

- Iniciar-se en el coneixement de la patologia respiratòria, que comparteixen en més o menys grau molts dels pacients del Servei de Cirurgia Toràctica.
- Conèixer els tipus de medicaments propis de l'especialitat, especialment els broncodilatadors i les pautes de cortisona que habitualment utilitzen aquests pacients i que li serviran per al maneig del preoperatori i el postoperatori immediat o a llarg termini dels pacients intervinguts pel Servei de Cirurgia Toràctica.

- Familiaritzar-se amb l'oxigenoteràpia, conèixer-ne les indicacions i els tipus i concentracions que cal donar a cada pacient segons el grau d'insuficiència respiratòria.
- Familiaritzar-se amb la utilització de la ventilació mecànica no invasiva.
- Conèixer les diferents exploracions clíniques, radiològiques i intervencionistes necessàries per diagnosticar i estadificar els pacients amb carcinoma broncogènic.
- Adquirir un coneixement profund de la manera de fer i interpretar proves funcionals respiratòries, que li permetran valorar l'operabilitat dels pacients de Cirurgia Toràtica.
- Aprendre la tècnica de realització de broncoscòpies.
- Habilitats bàsiques:
  - Fer històries clíniques.
  - Orientar la patologia del pacient i establir un diagnòstic diferencial, i conèixer les exploracions complementàries útils per poder arribar al diagnòstic.
  - Interpretar les proves funcionals respiratòries.
  - Fer broncoscòpies senzilles.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei de Pneumologia, passa visita als pacients tutoritzats amb un resident o adjunt i es familiaritza amb els tractaments dels malalts ingressats a planta i amb l'ús de l'oxigenoteràpia.
- Fa històries clíniques dels pacients.
- S'inicia en la interpretació de proves funcionals respiratòries.
- Assisteix al gabinet d'endoscòpies respiratòries. Participa més o menys activament en la realització de broncoscòpies, segons la dificultat de cada exploració i sempre sota la supervisió d'un metge adjunt.
- Assisteix a les sessions clíniques i totes les activitats docents que es facin al servei.
- Assisteix al comitè de càncer de pulmó i hi presenta els casos en què es trobi directament implicat, sempre tutoritzat per un metge adjunt.

ROTACIÓ: CIRURGIA VASCULAR

Durada: 3 mesos

Facultatiu responsable: Dr. Josep Royo

Objectius competencials

- Iniciar-se en el coneixement de l'especialitat i dels malalts amb patologies vasculars.
- Conèixer els tipus de medicaments que habitualment utilitzen aquests pacients, antiagregants o anticoagulants. Aquest coneixement és fonamental, ja que s'ha de tenir en compte abans de fer qualsevol cirurgia en un pacient.
- Perdre la por al maneig dels grans vasos arterials i venosos i familiaritzar-s'hi.
- Entrar en contacte amb la cirurgia endoscòpica i oberta dels grans vasos, així com amb la realització d'anastomosis vasculars.

- Conèixer els principis bàsics de les amputacions i observar tècniques concretes, com ara la realització d'una fístula arteriovenosa interna.
- Familiaritzar-se amb les exploracions radiològiques d'aquests pacients.
- Aprofundir en el coneixement i tractament de les ferides quirúrgiques i les infeccions.
- Habilitats bàsiques:
  - Passar visita als pacients i realitzar cures de les ferides.
  - Iniciar-se en la cirurgia de les anastomosis vasculars.
  - Fer sutures senzilles i aprendre les bases per al tractament quirúrgic dels vasos.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei de Cirurgia Vascular i ajuda en tota l'activitat assistencial, passant visita als pacients ingressats i assistint al quiròfan com a espectador o ajudant.
- Assisteix a les sessions que es fan al servei.

6. Rotacions de segon any

ROTACIÓ: MEDICINA INTENSIVA

Durada: 2 mesos

Facultatius responsables: Dr. Enrique Piacentini, Dr. Baltasar Sánchez

Objectius competencials

- Familiaritzar-se amb els pacients ingressats a la Unitat de Cures Intensives, posant especial interès en els pacients de Cirurgia Toràctica.
- Conèixer els tipus de medicaments que s'utilitzen en aquesta unitat, amb especial èmfasi en la utilització dels antibiòtics. Això li serà molt útil per al maneig de les infeccions postoperatories dels pacients de Cirurgia Toràctica.
- Reforçar els coneixements adquirits a Cirurgia General en relació amb la col·locació de vies perifèriques, vies centrals, sondes vesicals, catèters arterials, etc.
- Aprofundir en els coneixements de la reanimació cardiopulmonar.
- Conèixer els diferents tipus de ventilació mecànica (invasiva i no invasiva).
- Habilitats bàsiques:
  - Orientar la patologia del pacient i establir un diagnòstic diferencial.
  - Col·locar vies, sondes, drenatges, etc.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei de Medicina Intensiva com un resident més.
- Participa activament en l'assistència i el maneig clínic dels pacients.
- Assisteix a les sessions clíniques, on es comenten detingudament tots els casos de malalts ingressats a la unitat.
- Fa guàrdies de l'especialitat acompanyat d'un metge adjunt de presència física.

ROTACIÓ: ANATOMIA PATOLÒGICA**Durada:** 1 mes**Facultativa responsable:** Dra. Pilar Forcada**Objectius competencials**

- Iniciar-se en el coneixement de l'especialitat i conèixer les formes més habituals de processament de les mostres intraoperatòries o per a estudi definitiu.
- Conèixer els diversos tipus de tincions i els estudis immunohistoquímics més habituals relacionats amb la patologia oncològica pulmonar.
- Reconèixer els patrons més habituals dels diversos tipus de carcinomes broncogènics.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei d'Anatomia Patològica com un resident més.
- Participa activament acompanyant el metge adjunt en tot el processament i estudi de les mostres anatomopatològiques, tant intraoperatòries com definitives.
- Col·labora amb el patòleg responsable de l'estudi de les lesions pulmonars.
- Participa en totes les sessions del servei.

ROTACIÓ: CIRURGIA TORÀTICA**Durada:** 8 mesos**Facultativa responsable:** Dra. Mireia Serra**Objectius competencials**

- Iniciar-se en el coneixement de l'especialitat.
- Fer les històries clíniques dels pacients pendents de ser intervinguts i analitzar les exploracions complementàries realitzades als pacients.
- Aprofundir en el coneixement de les diverses patologies tractades al servei.
- Entendre el concepte, el perquè i les diferents tècniques per estadificar els pacients amb un carcinoma broncogènic.
- Començar a entendre els conceptes de reseccabilitat i operabilitat i començar a saber interpretar les proves realitzades amb aquestes finalitats.
- Conèixer completament l'evolució postoperatòria normal dels pacients intervinguts de cirurgia toràtica i iniciar-se en la detecció i el control de les complicacions més freqüents.
- Fer petites intervencions quirúrgiques (videotorascòpies per al tractament del pneumotòrax i la hiperhidrosi, biòpsies pulmonars i pleuroscòpies) ajudat per un resident gran o un adjunt de l'especialitat.
- Conèixer els accessos quirúrgics a la cavitat toràtica més habituals i saber realitzar-los.
- Tancar perfectament les toracotomies.
- Conèixer els drenatges pleurals i el seu maneig.

Unitat Docent de Cirurgia Toràtica	
Itinerari Formatiu	Gener 2016

- Familiaritzar-se amb la patologia urgent de l'especialitat.
- Habilitats bàsiques:
  - Fer petites cirurgies supervisat per un metge del servei.
  - Col·locar drenatges pleurals per a pneumotòrax, vessaments, etc., no complicats.

Metodologia

- El resident s'integra totalment en el servei.
- Assisteix a totes les sessions clíniques i quirúrgiques i al comitè de càncer de pulmó.
- Passa visita a la Unitat de Semiintensius i a la planta convencional ajudat per un professional del servei, resident gran o metge adjunt, que l'ajuda a resoldre els dubtes que puguin sorgir-li en el maneig postoperatori dels pacients.
- Col·loca i retira drenatges pleurals.
- Assisteix a les diverses cirurgies com a espectador o com a primer o segon ajudant, segons el grau de complexitat.
- Comença a fer petites cirurgies ajudat per un resident gran o un metge adjunt del servei.
- Assisteix a les consultes externes d'un adjunt com a espectador.
- Comença a fer guàrdies de l'especialitat per familiaritzar-se amb la patologia urgent procedent d'Urgències o de pacients ingressats en altres serveis de l'hospital. S'inicia en el maneig urgent de les complicacions que puguin aparèixer en els pacients ingressats al servei. Les guàrdies les fa sempre tutoritzat per un metge adjunt localitzat.

7. Rotacions de tercer any

ROTACIÓ: CIRURGIA TORÀTICA

Durada: 12 mesos

Facultativa responsable: Dra. Mireia Serra

Objectius competencials

- Aprofundir en el coneixement de l'especialitat i de les diverses patologies tractades al servei.
- Conèixer completament l'evolució postoperatoria normal dels pacients intervinguts de cirurgia toràtica, sabent detectar precoçment les complicacions més freqüents i oferint el millor tractament d'aquestes complicacions.
- Fer petites intervencions quirúrgiques (videotoracoscòpies per al tractament del pneumotòrax i la hiperhidrosi, biòpsies pulmonars i pleuroscòpies) amb més autonomia.
- Iniciar-se en les reseccions pulmonars senzilles (lobectomies, pneumonectomies, etc.) de pacients no complicats.
- Obrir i tancar toracotomies amb facilitat.

- Conèixer la patologia urgent més freqüent de l'especialitat i fer les indicacions quirúrgiques pertinents, sempre avalat per un metge adjunt localitzat.
- Habilitats bàsiques:
  - Fer petites cirurgies supervisat per un resident més gran o un metge adjunt.
  - Col·locar drenatges pleurals complexos.
  - Començar a fer reseccions pulmonars assistit per un metge adjunt.

Metodologia

- El resident s'integra totalment en el servei.
- Realitza o supervisa les històries clíniques i exploracions complementàries dels pacients abans que siguin intervinguts i sol·licita les proves preoperatories pendents.
- Assisteix a totes les sessions clíniques i quirúrgiques i al comitè de càncer de pulmó.
- Passa visita a la Unitat de Semiintensius i a la planta convencional amb un grau de supervisió menor. Els pacients s'han comentat prèviament a la sessió clínica del matí; si té dubtes, consulta un resident gran o un metge adjunt.
- Assisteix a les diverses cirurgies com a primer o segon ajudant, segons el grau de complexitat.
- Comença a fer cirurgies una mica més complexes ajudat per un metge adjunt del servei.
- Comença a fer les seves pròpies consultes externes i visita els pacients que ha intervingut i alguns dels que ha vist a Urgències. Té la supervisió d'un metge adjunt per a qualsevol dubte que pugui tenir durant la consulta. Encara no fa primeres visites.
- Fa guàrdies de l'especialitat amb un metge adjunt localitzat.

8. Rotacions de quart any

ROTACIÓ: CIRURGIA CARDÍACA

Durada: 3 mesos

Facultatiu responsable: Dr. José Montiel

Objectius competencials

- Iniciar-se en el coneixement de l'especialitat.
- Conèixer les patologies més freqüents i ajudar a passar visita en el preoperatori i el postoperatori dels pacients intervinguts de cirurgia cardíaca.
- Conèixer les vies d'abordatge i familiaritzar-se amb la realització i el tancament d'esternotomies, que després pot necessitar realitzar en pacients de Cirurgia Toràtica.
- Familiaritzar-se amb la tècnica de la circulació extracorpòria.
- Habilitats bàsiques:
  - Fer esternotomies, supervisat per un metge adjunt.

Unitat Docent de Cirurgia Toràtica	
Itinerari Formatiu	Gener 2016

- Ajudar a la canulació de grans vasos.
- Assistir com a ajudant al tractament quirúrgic de pacients intervinguts de cirurgia cardíaca.

Metodologia

- El resident s'incorpora al Servei de Cirurgia Cardíaca.
- Passa visita als pacients ingressats al servei acompanyant altres metges del servei.
- Participa com a segon ajudant en cirurgies senzilles.
- Fa esternotomies no complexes.

ROTACIÓ: CIRURGIA TORÀTICA

Durada: 9 mesos

Facultativa responsable: Dra. Mireia Serra

Objectius competencials

- Aprofundir en els coneixements adquirits durant el tercer any de l'especialitat podent fer l'activitat assistencial i quirúrgica amb un major grau d'autonomia i confiança i un menor grau de supervisió.
- Conèixer completament l'evolució postoperatoria normal dels pacients intervinguts de cirurgia toràtica, sabent detectar precoçment les complicacions més freqüents i oferint el millor tractament d'aquestes complicacions.
- Fer petites intervencions quirúrgiques (videotoracoscòpies per al tractament del pneumotòrax i la hiperhidrosi, biòpsies pulmonars i pleuroscòpies) amb més autonomia.
- Adquirir més confiança en la realització de reseccions pulmonars senzilles (lobectomies, pneumonectomies, etc.) de pacients no complicats.
- Començar a fer cirurgies una mica més complexes ajudat per un metge adjunt i participar com a ajudant en qualsevol tipus de cirurgia.
- Tenir autonomia per valorar la patologia urgent i indicar cirurgies urgents, tutoritzat per un metge adjunt localitzat.
- Habilitats bàsiques:
  - Fer petites cirurgies supervisat per un resident més gran o un metge adjunt.
  - Col·locar drenatges pleurals complexos sense supervisió.
  - Començar a fer reseccions pulmonars assistit per un metge adjunt.

Metodologia

- El resident s'integra totalment en el servei.
- Assisteix a totes les sessions clíniques i quirúrgiques i al comitè de càncer de pulmó.
- Passa visita a la Unitat de Semiintensius i a la planta convencional amb un grau de supervisió menor. Els pacients s'han comentat prèviament a la sessió clínica del matí; si té dubtes, consulta un metge adjunt.
- Assisteix a les diverses cirurgies com a primer o segon ajudant, segons el grau de complexitat.

- Comença a fer cirurgies una mica més complexes ajudat per un metge adjunt del servei.
- Fa consultes externes i visita els pacients que ha intervingut i alguns dels que ha vist a Urgències. Té la supervisió d'un metge adjunt per a qualsevol dubte que pugui tenir durant la consulta. Comença a fer primeres visites senzilles.
- Fa guàrdies de l'especialitat amb un metge adjunt localitzat.

9. Rotacions de cinquè any

ROTACIÓ: UNITAT DE TRASPLANTAMENT PULMONAR

Durada: 3 mesos

Facultatiu responsable: Dr. Jauregui

Objectius competencials

- Iniciar-se en el coneixement de les indicacions del trasplantament pulmonar.
- Conèixer les diferents vies d'abordatge utilitzades en el trasplantament, que poden ser-li útils en la seva activitat habitual.
- Familiaritzar-se amb la realització de trasplantaments pulmonars: explant i implant, preservació de l'òrgan, etc.
- Participar en el seguiment postquirúrgic d'aquests pacients i iniciar-se en el coneixement de les complicacions que s'esdevenen de manera precoç o tardana després del trasplantament pulmonar.
- Conèixer els tipus de medicaments que s'utilitzen amb aquests pacients, principalment els immunosupressors.

Metodologia

- El resident participa en l'activitat quirúrgica com a resident, tant en el donant com en el receptor.
- Fa guàrdies de trasplantament i de cirurgia cardiotoràctica a l'hospital on desenvolupa la seva rotació.
- Assisteix a les sessions clíniques en què s'avaluen els candidats a trasplantament i l'estat de la llista d'espera.
- Assisteix a les sessions clíniques i quirúrgiques on s'avaluen els pacients de la unitat de trasplantament.

ROTACIÓ: CIRURGIA TORÀTICA**Durada:** 9 mesos**Facultativa responsable:** Dra. Mireia Serra**Objectius competencials**

- Adquirir un coneixement profund teòric i pràctic de l'especialitat, per poder desenvolupar-se com a cirurgia toràcica dominant tots els mètodes diagnòstics propis de l'especialitat.
- Conèixer les indicacions quirúrgiques de les cirurgies electives i urgents.
- Tenir una bona preparació i tècnica quirúrgica per poder desenvolupar l'activitat assistencial i quirúrgica amb un elevat grau de confiança.
- Conèixer els principis de la reanimació i el control postoperatori i ser hàbil per diagnosticar precoçment i tractar les complicacions.
- Adquirir la preparació suficient per expressar els resultats de la seva experiència mitjançant la pràctica de treballs científics, clínics i experimentals i presentar-los en congressos i reunions científiques.
- Habilitats bàsiques:
  - Fer cirurgies més o menys complexes supervisat per un metge adjunt.
  - Passar visita a la planta i fer el seguiment postoperatori dels pacients intervinguts.
  - Realitzar les interconsultes dels pacients ingressats en altres serveis de l'hospital.
  - Valorar els pacients a Consultes Externes i fer les indicacions quirúrgiques pertinents.

Metodologia

- El resident s'integra totalment en el servei.
- Assisteix a totes les sessions clíniques i quirúrgiques i al comitè de càncer de pulmó.
- Passa visita a la Unitat de Semiintensius i a la planta convencional i atén els pacients que requereixen una més estricta consideració.
- Fa cirurgies més o menys complexes o hi participa com a ajudant.
- Fa consultes externes i primeres visites amb la supervisió d'un metge adjunt.
- Fa guàrdies de l'especialitat amb un metge adjunt localitzat.

10. Pla de l'itinerari formatiu

	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gener	Febr.	Març	Abril
R1	C. Tor.	Cirurgia General							Pneumologia		C. Vascular	
R2	C. Vasc.	Med. Intensiva		Anat. Patol.	C. Toràctica							
R3	C. Toràctica											
R4	C. Toràctica					C. Cardíaca			C. Toràctica			
R5	C. Toràctica					Trasplantament			C. Toràctica			

11. Cursos, sessions i activitat investigadora

CURSOS I CONGRESSOS

Es recomana als residents assistir als cursos següents, segons l'any de l'especialitat:

- Cursos de formació de residents de Pneumologia i Cirurgia Toràctica de la SEPAR i de SECT**
 Són cursos que es fan anualment i són monogràfics d'un tema de l'especialitat (el tema varia cada any). És recomanable l'assistència des de R1 fins a R5.
- Cursos teòrics i pràctics de l'European Society of Thoracic Surgeons (ESTS) i de l'European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS)**
 Són cursos imprescindibles per accedir a la realització del *board* de Cirurgia Toràctica europea. És aconsellable assistir-hi en els darrers anys de la formació (R4 i R5).
- Congrés nacional de la SEPAR i de la SECT**
 Animem els residents a presentar-hi treballs des de R3 i els aconsellem que hi participin molt activament durant l'últim any de residència.
- Curs de traumatismes ATLS**
 Pot ser un curs recomanable als residents quan comencen a fer guàrdies en relació amb el coneixement i assistència dels pacients amb politraumatisme. Aconsellem aquesta formació durant R3 o R4.

Unitat Docent de Cirurgia Toràctica	
Itinerari Formatiu	Gener 2016

- **Curs de cirurgia toràctica videoassistida al CCMIJU (Càceres)**
És un curs recomanat per a residents en els últims anys de la seva formació.
- **Cursos obligatoris per als residents de primer any**
  - Curs d'acollida al resident
  - Seminaris:
    - Traumatologia
    - Digestiu
    - Pneumologia
    - Cardiologia
  - Curs d'habilitats comunicatives
  - Curs de bioètica
  - Curs metodologia de la investigació
  - Curs de protecció radiològica

SESSIONS

Al Servei de Cirurgia Toràctica es fan les sessions següents:

- **Sessió clinicoradiològica**
Cada matí es fa una sessió clinicoradiològica on es comenta l'estat clínic dels pacients ingressats, es visualitzen les radiografies de tòrax i es comenten els possibles canvis d'actitud, abans de passar visita als pacients.
- **Sessions quirúrgiques**
Cada divendres es presenten els pacients que seran intervinguts durant la setmana següent, amb especial èmfasi en els casos més rellevants. També es presenten els casos de pacients nous que s'han visitat a Consultes Externes i necessiten una consideració més àmplia.
- **Sessions de mortalitat i d'epícrisi**
El segon divendres de cada mes es valoren tots els pacients intervinguts o ingressats al servei durant el mes anterior. Es comenten exhaustivament els casos dels pacients que han presentat complicacions o que han requerit tractaments o mesures excepcionals.
- **Sessions bibliogràfiques**
El primer divendres de cada mes, es fa una sessió bibliogràfica presentada per residents o metges adjunts del servei.
- **Comitè de càncer de pulmó de l'Hospital MútuaTerrassa**
Cada dijous es reuneix aquest comitè, que està integrat per membres dels serveis de Cirurgia Toràctica, Pneumologia, Oncologia, Radioteràpia, Radiologia, Medicina Nuclear i Anatomia Patològica. S'hi presenten tots els pacients amb elevada sospita o

diagnòstic de carcinoma broncogènic, per decidir consensuadament si calen més exploracions diagnòstiques, d'estadificació o d'operabilitat i quin és el millor tractament. També s'hi presenten els pacients ja diagnosticats i tractats que mereixen una consideració especial.

- **Altres comitès de càncer de pulmó extrahospitalaris**

- Corporació Parc Taulí: dimarts a la tarda
- Althaia, Xarxa Hospitalària de Manresa: quinzenal, dimarts al matí
- Hospital de Terrassa: dijous a la tarda

Actualment, els residents no assisteixen a aquests comitès, atès que la seva formació es desenvolupa principalment a l'Hospital MútuaTerrassa.

- **Altres sessions**

- Sessió monogràfica d'actualització de les comunicacions que els membres dels serveis presentin en els congressos
- Sessions monogràfiques d'un tema realitzades per la Secció de Cirurgia Toràctica de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears
- Sessions monogràfiques d'un tema en el qual hagi aprofundit el resident mentre feia la seva rotació en un altre servei
- Sessions en què els residents de Cirurgia Toràctica presenten casos clínics a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

ACTIVITAT INVESTIGADORA

Les línies d'investigació clínica del Servei de Cirurgia Toràctica són:

- Estadificació i reestadificació clínica mediastínica
- Estudi prospectiu de les complicacions de les mediastinoscòpies
- Estudi rentat pleural

El servei també té una participació activa o col·laboració amb grups d'investigació externa en les línies següents:

- Estudi multicèntric espanyol dels tumors neuroendocrins (EMETNE-SEPAR)
- Participació en la International Association for the Study of Lung Cancer (IASLC), per a la validació i estudi del nou TNM.
- Estudi del rentatge pleural intraoperatori en el carcinoma broncogènic
- Estudi del mesotelioma pleural
- Estudi timomes

12. Altres

GUÀRDIES

Els residents de Cirurgia Toràtica fan guàrdies de Cirurgia General durant el primer any i mig de l'especialitat, fins que tornen al Servei de Cirurgia Toràtica. Posteriorment, en fan de presència física de l'especialitat, entre 4 i 6 al mes, amb un adjunt localitzable.

Durant les rotacions de Medicina Intensiva i trasplantament pulmonar, poden integrar-se en aquestes guàrdies.

MITJANS DOCENTS

- Biblioteca amb accés directe i *online* a llibres i revistes mèdiques. Planta 0.
- Despatx dels metges adjunts. Planta 10.
- Ordinadors amb connexió a Internet. Planta 10 i aula d'informàtica a l'Edifici Docent.
- Sales de reunions a l'Edifici Docent.

“PORTAFOLIS” DEL RESIDENT

És una carpeta electrònica en la qual el resident periòdicament ha de guardar informació relacionada amb la residència.

Les dades aportades seran aproximades, ja que resulta molt difícil per manca de temps registrar-ho tot exhaustivament.

- **R1**
  - Rotacions: nombre aproximat de visites i procediments realitzats
  - Nombre de guàrdies i nombre aproximat de visites per guàrdia
  - Cursos
  - Tutories
  - Sessions teòriques
- **R2**
  - Rotacions: nombre aproximat de visites i procediments realitzats
  - Nombre de guàrdies i nombre aproximat de visites per guàrdia
  - Cursos
  - Tutories
  - Sessions teòriques
  - Comitès
  - Planta: nombre aproximat de pacients al mes i procediments realitzats
  - Consultes externes: patologia, nombre aproximat de visites al mes

- **R3, R4 i R5**
  - Nombre de guàrdies i nombre aproximat de visites per guàrdia
  - Cursos
  - Tutories
  - Sessions teòriques
  - Comitès
  - Planta: nombre aproximat de pacients al mes i procediments realitzats
  - Consultes externes: patologia, nombre aproximat de visites al mes
  - Hospital de dia: nombre aproximat d'urgències al mes
  - Cursos i congressos